

Voss herad

Temaplan for naturmangfald i Voss herad

Startskot for handlingsdel i UKMB 4. juni.

Klima- og miljørådgjevar Lina Hamre, lina.hamre@voss.herad.no

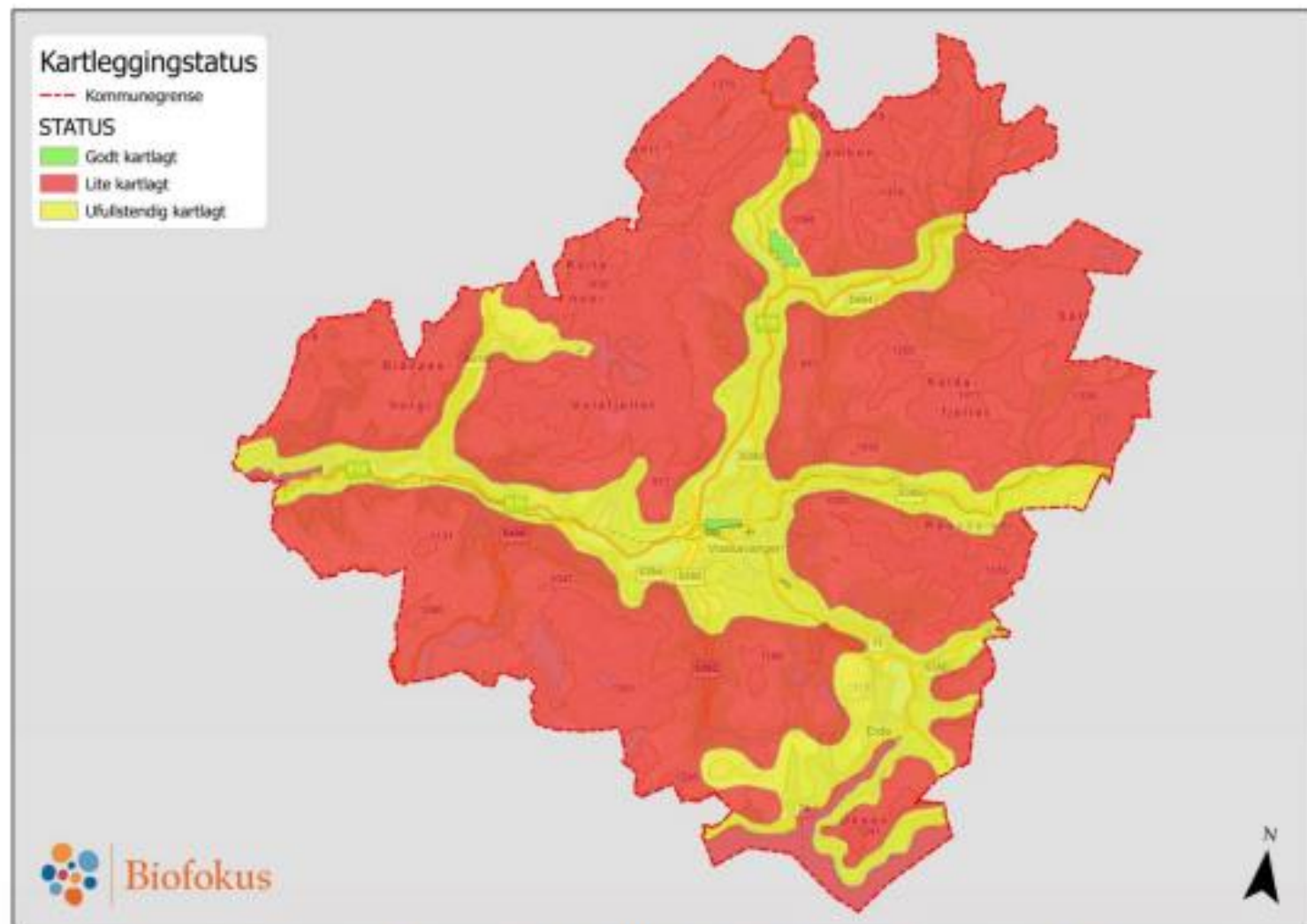
Viktige punkt i planen

- Arealendringar er den største negative påverknaden for artsmangfaldet og som arealforvaltar har Voss herad eit særskilt høve til å gjere ein forskjell for naturen.
- I Voss er grunne vassområde, rik edellauskog, bekkeløfter, gamal barskog, slåtte- og beitemark samt kalkrike fjellareal spesielt viktige for artsmangfaldet.
- Heradet har eit særskilt ansvar for å ta vare på artar og naturtypar knytt til fjell, fjordlier og fossefall.
- Det er generelt store kunnskapshol for mosar, lav, sopp, karplanter, insekt og pattedyr i heradet.
- Av naturtypar og artar er det generelt god kunnskap om myr, deltaområde, rein, fugl, laks, flaggermus og hjort.

- Det er stadvis god og stadvis dårleg kunnskap for naturtypar i skog, beitemark og slåttemark.
- Det er store kunnskapshol for artar og naturtypar knytt til fjella i Voss.
- Økologisk tilstand i elver i heradet er god (berre 4 av 211 har dårleg økologi ifylgje miljømål) og marint har god tilstand. Artar og naturtypar i vassdrag og marint er dårleg kjent.
- Av restaurering er det aktuelt å tetta grøfta myrer, nedkjempa framande artar, betra økologisk tilstand i elver, restaurera slåtte- og beitemarker og etablera trygge trekkruiter over veg for rein, hjort og elg.
- Natur som er 200-500 meter frå der folk bur eller arbeider er viktig som nærnatur.

Figur 10. Kart over kartleggingsstatus for naturtyper i Voss herad. Mykje av kommunen er «lite kartlagt» (raudt), i særleg grad høgareliggjande område, mens resten i stor grad er «ufullstendig kartlagt» (gul). Berre mindre areal som er kartlagt etter Miljødirektoratets instruks (MI) er vurdert som «godt kartlagt» (grønt).

Kva no? Oppfølging av planen

Planlegging
og planvask

Kartlegging

Skjøtsel og
restaurering

Framdrifts- plan for handlingsdel

Kva	Når
Utarbeida utkast	Juni-august
Ope møte på biblioteket	August
Møte i referansegruppe (og med andre aktørar?)	August-september
Arbeidsmøte i UKMB?	3. september
Frist for ferdig handlingsdel	16. september (skrivefrist oktobermøtet)
UKMB legg naturmangfaldsplanen på høyring	1. oktober
Høyringsperiode	1. oktober – 12. november (seks veker)
Innarbeida høyringsinnspel (både i administrasjonen og Bioofkus) og gjera klar saka	November-desember
Vedtak i UKMB	Januar
Vedtak i heradsstyret	Januar

Tiltak, tidspunkt for realisering, økonomi og ansvar

Fargekodane i kolonna Økonomi (øk):

Eigne ressursar/ innafor budsjett	Auka interne ressursar/ budsjett					Større kostnader
Tiltak	2023	2024	2025	2026	øk	Ansvar/ Andre/ merknad
SATSINGSOMRÅDE 1: MEDBESTEMMING OG DELTAKING						
Brukarmedverknad på individnivå 1. Gjennomføra førehandsamtaler og kartlegging av den sjuke si livshistorie 2. Tydeleggjera brukar og pårørande sitt handlingsrom for medverknad 3. Sørga for god og tilpassa informasjon til brukar i saksbehandling og vedtak om tenester 4. Sørga for at brukar- og pårørandekunnskap vert brukt som eit likeverdig kunnskapsområde i tenesteutvikling, gjennomføring og evaluering på system og tenestenivå. 5. Visa tydeleg brukar si stemme og perspektiv i saksutgreiing til vedtak om tenester.	x	x	x	x		Leiargruppa helse og omsorg Løpande arbeid
Brukarmedverknad på kollektivt nivå 6. Utarbeida ein modell for medverknad på kollektivt nivå 7. Halda fram med brukarråd på institusjonar 8. Tett samarbeid med eldreråd, MMNF, pensjonistlag, Demensforening 9. Årlege medverknadmøter for brukarar og pårørande 10. Brukar, pårørandeorganisasjonar og andre pasient- og brukarstemmer sørger for ei felles forståing av kvarandre sine roller og ansvar.	x	x	x	x		Stab helse og omsorg/HUK og andre Løpande arbeid
Utvida og styrka tenestetilbodet til personar med demens 11. Vidareføra VIPS på andre avdelingar i Voss herad 12. Utvida tilbod om brukarkurs med kognitiv stimuleringsterapi til to gonger årleg 13. Bidra til at personar med demens som har behov for fleire og koordinerte tenester, får tilbod om individuell plan og koordinator 14. Bidra til at personar med demens som har helse- og omsorgstenester får tilbod om tiltaksplan 15. Individuell og kollektiv gjennomføring av førebyggjande heimebesøk		x	x	x		Hukommelsesteam (HUK) VIPS på Voss Voss sjukeheim, Granvin sjukeheim, Vossestrand omsorgstun og Vetteflaten omsorgssenter.
	x	x	x	x		Koordinerande eining/ kan kreva ekstra budsjett HUK
	x	x	x	x		Avd for forebygging og rehabilitering/ HUK Alle som fyller 80 år får tilbod om dette.

Døme
frå
Demens-
planen

Døme frå Fredrikstad

GJENNOMFØRE EN AREALPLANLEGGING OG EN AREALBRUK SOM IVARETAR NATUROMRÅDER OG SAMMENHENGEN MELLOM DEM:

NAVN PÅ TILTAK	BESKRIVELSE	ANSVARLIG ENHET	ESTIMERT KOSTNAD	ÅR	OMTALT I KAP.	NYTT TILTAK
Innhente kunnskap	<p>De marine og landbaserte naturregistrene som framkommer i Naturbasen og Artsdatabankens Artskart (o.l. verktøy) skal legges til grunn ved all kommunal myndighetsutøvelse der det er relevant.</p> <p>Ved tiltak innenfor arealer med naturverdier skal det vurderes tiltak for å unngå negativ påvirkning av naturmangfold og eventuelt en positiv effekt ved planlegging, iht. naturmangfoldloven.</p>	Hele kommunen	Inngår i ordinær drift	Løpende	4.1	
Kommuneplanens arealdel	<p>Kartfestet informasjon om naturverdier skal legges til grunn under utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel. Virkemidler for å ivareta naturverdier skal vurderes; blant annet ved bruk av arealformål, hensynsoner, båndlegging, retningslinjer, bestemmelser, og/eller vilkår for utbygging med f.eks. krav om avbøtende tiltak dersom tiltak/virksomheter kommer i konflikt med naturmangfoldet.</p> <p>Ved rullering av arealplanen skal det videreføres hensynssoner for naturtyper med A- og B-verdier og etableres hensynssoner for naturtyper med C-verdi, utvalgte naturtyper, myrområder, rødlista naturtyper, naturtyper med sentral økosystemfunksjon og andre NiN-naturtyper.</p> <p>Det bør vurderes egne planbestemmelser som sikrer dammene og kantvegetasjonen i damnettverket på Østsiden av Glomma: Vollgravene, Gudebergdammene, Sorgenfridammen, Moumgropa, Grefnesdammen (Sundlækka) og Dombergdammen (Sandesund). Det bør også vurderes egne planbestemmelser som sikrer løvskogområdene langs Glomma: Lislebystranda, Namteskogen, Torp Bruk, Haugegropa, Walle bruk, Rolvsøy Øst, Moum, Grefnes, Vesten og Sandesund.</p> <p>LNF-områder skal i størst mulig grad bevares i et sammenhengende område.</p>	KMB og TD	Inngår i ordinær drift	2022–2026	4.1 og 5.3	

Døme frå Sarpsborg

Strategi 3: Kommunen skal gjennomføre en arealplanlegging som minimerer nedbygging og tap av naturmangfold og som tar hensyn til samvirkende effekter mellom naturmangfold og klima

Tiltaks nivå	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig	Periode	Estimert kostnad	Kap i del I
KOMMUNEPLANENS AREALDEL	Delta i Viken fylkeskommune sitt arbeid med utvikling av metodikk for arealregnskap og ta denne i bruk	Sarpsborg er positive til å være pilotkommune i prosjektet.	VPS, TML	I forkant av neste revidering av KPA og kystsoneplan	Ordinær drift	7.2
	Utrede arealnøytralitet	Tiltaket må ses i sammenheng med tematikken om arealregnskap.	VPS, TML	Ved revidering av KPA og kystsoneplan	Ordinær drift	7.2
	Ivareta store, sammenhengende områder, forbindelseslinjer mellom områder samt sikre natur som demper andre klimavirkninger	Tiltaket er viktig for å ivareta spredningskorridorer for biologisk mangfold og av hensyn til klimatilpasning av natur i arealplanleggingen. Natur i randsoner av verneområder og 100-meterskoger skal være en del av denne vurderingen.	VPS, TML	Ved neste revidering av KPA og kystsoneplan	Ordinær drift	7.2
	Drøfte overordnede prinsipper for avveining av ulike interesser ved valg av nye utbyggingsområder	Avveining mellom vern og utbygging i KPA bør drøftes i planprogrammet. Kravet til hvordan vi vurderer om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig bør også drøftes.	VPS	Ved neste revidering av KPA	Ordinær drift	7.2

Gruppearbeid: kva forventningar har UKMB til handlingsdelen?

FORM:

- Konkrete tiltak og prosjekt?
- Årleg revisjon?
- Økonomiske behov?
- Forhold til andre planar?

INNHALD:

- Arealnøytralitet?
- Naturrestaurering?
- Kartlegging (krav om dette ved *alle* utbyggingar?)